

Összefoglaló, közzétételre a Bizottság határozata**(2007. január 24.)****az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81. cikke és az EGT-megállapodás 53. cikke értelmében megindított eljárásról****(COMP/38.899. sz. ügy – Gázszigetelt kapcsolóberendezések)***(az értesítés a C(2006) 6762. számú végleges dokumentummal történt)***(Csak az angol, francia, német és olasz nyelvű változat hiteles)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

(2008/C 5/07)

A JOGSÉRTÉS ÖSSZEFOGLALÁSA

ELJÁRÁS

(1) A határozat címzettjei a következők: ABB Ltd, Alstom (Société Anonyme), Areva SA, Areva T&D AG, Areva T&D Holding SA, Areva T&D SA, Fuji Electric Holdings Co., Ltd, Fuji Electric Systems Co., Ltd, Hitachi Ltd, Hitachi Europe Ltd, Japan AE Power Systems Corporation, Mitsubishi Electric Corporation, Nuova Magrini Galileo SpA, Schneider Electric SA, Siemens AG, Siemens Aktiengesellschaft Österreich, Siemens Transmission & Distribution Ltd, Siemens Transmission & Distribution SA, Toshiba Corporation és VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG.

(2) A fenti 20 jogalany (amelyek 10 vállalkozáshoz tartoznak, néhány jogalany pedig anyavállalatként tartozik felelőséggel) azáltal, hogy 1988. április 15. és 2004. május 11. között a gázszigetelt kapcsolóberendezések iparágban egyetlen, folyamatosan fennálló jogsértésben vett részt, megsértette az EK-Szerződés 81. cikkét és az EGT-megállapodás 53. cikkét.

(3) A gázszigetelt kapcsolóberendezések japán és európai szállítói világméretűben – nevezetesen az Egyesült Államok és Kanada kivételével – koordinálták a gázszigetelt kapcsolóberendezés-projektek. A projekteket egyeztetett szabályok szerint osztották fel, kvóták és árszintek tiszteletben tartásával, míg egyes területeket bizonyos gyártók számára tartottak fenn.

AZ IPARÁG

(4) A gázszigetelt kapcsolóberendezéseket (GIS) a villamosenergia-hálózatokon áramló energia ellenőrzésére használják. Olyan erősáramú berendezésekről van szó, amelyek a kulcsrakész erőművek fő alkotórészei. A GIS-t önálló termékként és a GIS-re alapuló kulcsrakész erőművek részeként értékesítik. Szakosított termékről van szó, és ezért testre szabottan készítik el. Az ügyfelek általában pontosan meghatározzák az igényeiket, és a lehetséges szállítóktól ajánlatot kérnek. A GIS-projektek (önálló termék, GIS-alapú kulcsrakész erőművek és a kapcsolódó szolgáltatások) világméretű piacának éves értéke a 2001–2003. években megközelítőleg 1 700–2 300 millió EUR volt.

(5) Az ügy az ABB svájci vállalkozás által az engedékenységi nyilatkozat alapján ⁽¹⁾, 2004. március 3-án benyújtott mentességi kérelem alapján indult. Az ABB a bírságok alól 2004. április 15-én feltételes mentességet kapott.

(6) A kifogásközlést 2006. április 20-án küldték meg, egy kiegészítő kifogásközlést 2006. június 21-én adtak ki, a szóbeli meghallgatásra pedig 2006. július 18–19-én került sor.

(7) A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2006. december 8-án és 2007. január 19-én ült össze, és kedvező véleményt adott ki.

TÉNYEK

(8) A kartell összetett struktúrával rendelkezett. Először is, a résztvevők között közös megegyezés volt abban, hogy a japán vállalkozások nem értékesítenek Európában és az európai vállalkozások nem értékesítenek Japánban. Másodsor, a meghatározott európai országokon és Japánon kívüli projekteket globális kvóták alapján osztották fel. Néhány országot – nevezetesen az Egyesült Államokat és Kanadát – a megállapodásból teljes mértékben kizártak. Harmadszor, a közös megegyezés alapján az európai országokkal kapcsolatos projekteket az európai vállalkozások egymás között megvitatták. Ezeket a projekteket azonban az előzőleg a japán vállalatokkal egyeztetett globális kvótákba beleszámolták. Negyedszer, egyes európai országokat „anyaországgként” jelölték meg. Ezeket az „anyaországokat” meghagyták a hazai gyártóknak, az „anyaországokban” történt értékesítést pedig a globális kvóták számításánál nem vették figyelembe.

(9) A felek rendszeresen találkoztak a következő célokból:

– a GIS-projekteknek a megállapított kvóták szerinti elosztása,

– a kijelölt vállalkozás által felszámítható ár megállapítása,

⁽¹⁾ HL C 45., 2002.2.19., 3. o.

- olyan benyomás keltésére, mintha valódi verseny lenne: a versenytárgyaláson induló kartelltagok ajánlati árainak megállapítása, és
 - amikor a felek egymás között nem tudtak megállapodni arról, melyiküknek osszák ki a projektet, a betartandó árképzési paramétereikről történő megállapodás.
- (10) Kartelltevékenységeik leplezésére a résztvevők kifinomult intézkedéseket alkalmaztak. A kartellezők, hogy valódi verseny benyomását keltsék, nemcsak hamis ajánlatokat készítettek, hanem a lelepleződés elkerülésére kódneveket és egyre kifinomultabb kommunikációs eszközöket is használtak (magánelőfizetői címről küldött kódolt email-üzenet; kódolással ellátott mobiltelefonok).
- (11) A mentesség kérelmezője által biztosított bizonyíték, a bizottsági ellenőrzés megállapításaival együtt, a Bizottság számára lehetővé teszi annak megállapítását, hogy a jogsértés már legalább 1988 áprilisában megkezdődött és a Bizottság beavatkozásának időpontjáig, vagyis 2004. május 11-ig tartott.

1. JOGI ÉRTÉKELÉS

- (12) A fentiek alapján megállapítást nyert, hogy 1988. április 15-től 2004. május 11-ig egyetlen, folyamatosan fennálló jogsértés történt, az EK-Szerződés 81. cikkének és az EGT-megállapodás 53. cikkének megsértése.
- (13) Mivel valamennyi anyavállalat a jogsértésben részt vevő leányvállalataik kereskedelmi magatartására ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, a jogsértésért leányvállalataikkal egyetemleges felelősséget viselnek. Ez azokra az egyedüli anyavállalatokra érvényes (különösen a kizárólagos tulajdonban lévő leányvállalatok anyavállalataira), amelyeknél az irányítás vélelmét nem cáfolták meg. Emellett azoknál a kartelltagoknál, amelyeknek a kartellben való részvétele közös vállalkozások révén történt – amennyiben a vonatkozó cégek a közös vállalkozásokra meghatározó befolyást gyakoroltak –, a jogsértés tárgyában a jogsértést elkövető közös vállalkozásokkal együttes, egyetemleges felelősség megállapítása javasolt.

2. BÍRSÁGOK

Alapösszeg

Súlyosság

- (14) A jogsértés, jellegéből adódóan, súlyosságát, a piacra gyakorolt hatását és földrajzi kiterjedését tekintve nagyon súlyosnak minősül.

Differenciált bánásmód

- (15) Mivel az egyes vállalkozások között a kartellesített iparágban bonyolított forgalmuk szerinti súlyozást illetően jelentős eltérések mutatkoztak, az egyes vállalkozásokhoz

rendelt súlyozás megállapítására differenciált (csoportos) elbánást alkalmaztunk: e megközelítés azon az alapon kíván különbséget tenni, hogy az egyes vállalkozások viszonylagos piaci jelentősége mennyiben ártott a versenynek.

- (16) 2003. évi (a japán közös vállalkozások anyavállalatai esetében 2001. évi) viszonylagos piaci részesedésük szerint a vállalkozásokat négy kategóriába sorolták.

Kellő elrettentő hatás

- (17) Annak érdekében, hogy a bírság összegét olyan szinten szabják meg, ami kellő elrettentő hatást gyakorol, helyénvaló a kiszabott bírságra vonatkozó, az érintett vállalkozások méretén alapuló szorzótényező alkalmazása. Ezen az alapon a határozattervezet a világméretű forgalmuk alapján különösen nagyméretű vállalkozásoknál a bírság felszorozását és a szorzótényező alkalmazását javasolja a Siemens, a Hitachi, a Toshiba, a Melco és az ABB esetében.

Időtartam

- (18) A fentiekben meghatározott minden egyes vállalatra, az általa elkövetett jogsértés időtartama szerint, egyéni százalékos növekmények vonatkoznak.

Súlyosbító körülmények

Ismételt jogsértések

- (19) A jogsértés időpontjában az ABB már egy korábbi, a kartelltevékenységeket tiltó bizottsági határozat hatálya alá tartozott. Ez indokoltá teszi a rá kivetendő bírság alapösszegének megnövelését.

Vezető szerep

- (20) A Siemens, az Alstom és az Areva, egymást követő időszakokban, az európai kartelltagok titkárságának szerepét játszotta. Ez indokoltá teszi az e vállalkozásokra kivetendő bírság alapösszegének megnövelését.

Enyhítő körülmények

- (21) Számos vállalkozás hivatkozott enyhítő körülményekre, mint például: a jogsértés korai megszüntetésére, jelentéktelen/passzív szerepre és az üzelmek tényleges megvalósításának hiányára. Ezeket az igényeket, megalapozatlanságuk miatt, mind elutasították.

A 10 %-os forgalmi korlát alkalmazása

- (22) A bírságok kiszámításánál adott esetben, az 1/2003/EK rendelet 23. cikkének (2) bekezdése szerint, alkalmazható a világméretű forgalom 10 %-os korlátja.

A 2002. évi engedékenységi nyilatkozat alkalmazása*Mentesség*

(23) Az ABB tájékoztatta a Bizottságot elsőként a kartell fennállásáról és a Bizottság az ABB-nek, az engedékenységi nyilatkozat 15. pontjának megfelelően, a bírságok alól feltételes mentességet adott. Az ABB a Bizottság igazgatási eljárása során mindvégig teljes körű, folyamatos és eredményes együttműködést tanúsított, és a feltételezett jogsértéssel kapcsolatban rendelkezésére álló összes bizonyítékot átadta a Bizottságnak. Az ABB a feltételezett jogsértésben való részvételét legkésőbb az engedékenységi nyilatkozat szerinti bizonyíték benyújtásának időpontjában megszüntette, és annak érdekében nem tett lépéseket, hogy más vállalkozásokat a jogsértésben való részvételre rákényszerítsen. Ezért az ABB a bírságok alól teljes mentességet kaphat.

23. pont (b) bekezdés

(24) Az Areva, a Siemens, a VA Tech, a Hitachi, valamint a Jaeps, a Melco és a Fuji az engedékenységi nyilatkozat szerinti kérelmeket nyújtottak be.

(25) A Bizottság az engedékenységi nyilatkozat alapján, a benyújtás szerinti időrendi sorrendben megvizsgálta a többi beadványt, annak megállapítására, hogy azok a 21. pont értelmében jelentős többletértéket képviselnek-e. Megállapította, hogy ezek a beadványok az engedékenységi nyilatkozat értelmében, a Bizottság számára már rendelkezésére álló – az ABB-től kapott, a 2004. május 11–12-én elvégzett ellenőrzésekből és a vonatkozó kérelmek beérkezését megelőzően az elvégzett vizsgálatból származó – információkkal való összehasonlításban jelentős többletértéket nem képviselnek.

HATÁROZAT

(26) A határozat címzettjei és a kartellben való részvételük időtartama a következők:

- a) ABB Ltd, 1988. április 15-től 2004. március 2-ig;
- b) Alstom (Société Anonyme), 1988. április 15-től 2004. január 8-ig;
- c) Areva SA, 2004. január 9-től 2004. május 11-ig;
- d) Areva T&D AG, 2003. december 22-től 2004. május 11-ig;
- e) Areva T&D Holding SA, 2004. január 9-től 2004. május 11-ig;
- f) Areva T&D SA, 1992. december 7-től 2004. május 11-ig;
- g) Fuji Electric Holdings Co., Ltd 1988. április 15-től 2004. május 11-ig;
- h) Fuji Electric Systems Co., Ltd 1988. április 15-től 2004. május 11-ig;
- i) Hitachi Ltd, 1988. április 15-től 1999. december 31-ig, és 2002. július 2-től 2004. május 11-ig;

j) Hitachi Europe Ltd, 1988. április 15-től 1999. december 31-ig, és 2002. július 2-től 2002. szeptember 30-ig;

k) Japan AE Power Systems Corporation, 2002. október 1-jétől 2004. május 11-ig;

l) Mitsubishi Electric Corporation, 1988. április 15-től 2004. május 11-ig;

m) Nuova Magrini Galileo SpA, 1988. április 15-től 2000. december 13-ig, és 2002. április 1-jétől 2002. május 11-ig;

n) Schneider Electric SA, 1988. április 15-től 2000. december 13-ig;

o) Siemens AG, 1988. április 15-től 1999. szeptember 1-jég és 2002. március 26-tól 2004. május 11-ig;

p) Siemens Aktiengesellschaft Österreich, 1998. szeptember 20-tól 2000. december 13-ig, és 2002. április 1-jétől 2004. május 11-ig;

q) Siemens Transmission & Distribution Ltd, 1988. április 15-től 2000. december 13-ig, és 2002. április 1-jétől 2004. május 11-ig;

r) Siemens Transmission & Distribution SA, 1988. április 15-től 2000. december 13-ig, és 2002. április 1-jétől 2004. május 11-ig;

s) Toshiba Corporation, 1988. április 15-től 2004. május 11-ig;

t) VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG, 1998. szeptember 20-tól 2000. december 13-ig, és 2002. április 1-jétől 2004. május 11-ig.

(27) Az 1/2003/EK rendelet 23. cikkének (2) bekezdése alapján kivetett bírságok a következők:

- a) ABB Ltd: 0 EUR;
- b) Alstom (Société Anonyme): 11 475 000 EUR;
- c) Alstom (Société Anonyme), az Areva T&D SA-val egyetemlegesen: 53 550 000 EUR. Az Areva T&D SA (53 550 000 EUR összegéből), az Areva SA, az Areva T&D Holding SA és az Areva T&D AG, az Areva T&D SA-val egyetemlegesen: 25 500 000 EUR;
- d) Fuji Electric Holdings Co., Ltd a Fuji Electric Systems Co, Ltd-del egyetemlegesen: 2 400 000 EUR;
- e) Hitachi Ltd: 50 400 000 EUR, amiből a Hitachi Europe Ltd-del egyetemlegesen: 48 375 000 EUR;
- f) Japan AE Power Systems Corporation, a Fuji Electric Holdings Co., Ltd-del, a Fuji Electric Systems Co., Ltd-del és a Hitachi Ltd-del egyetemlegesen: 1 350 000 EUR;
- g) Mitsubishi Electric Corporation: 113 925 000 EUR;
- h) Mitsubishi Electric Corporation, a Toshiba Corporationnel egyetemlegesen: 4 650 000 EUR;
- i) Toshiba Corporation: 86 250 000 EUR;

- j) Schneider Electric SA: 3 600 000 EUR;
- k) Schneider Electric SA, a Siemens Transmission & Distribution SA-val és a Nuova Magrini Galileo SpA-val egyetemlegesen: 4 500 000 EUR;
- l) Siemens Transmission & Distribution Ltd: 22 050 000 EUR, amiből
- i. a Siemens Transmission & Distribution SA-val és a Nuova Magrini Galileo SpA-val egyetemlegesen: 17 550 000 EUR, és
- ii. a Siemens Aktiengesellschaft Österreich és a VA Tech Transmission & Distribution GmbH & Co. KEG cégekkel egyetemlegesen: 12 600 000 EUR;
- m) Siemens AG: 396 562 500 EUR.
- (28) A fentiekben felsorolt vállalkozásokat felszólították, hogy – amennyiben ezt még nem tették meg – haladéktalanul vessenek véget az abban a cikkben említett jogsértésnek, valamint hogy tartózkodjanak a fent leírt valamennyi cselekmény vagy magatartás ismételt elkövetésétől, illetve az ugyanilyen vagy hasonló célú vagy hatású cselekményektől és magatartástól.
-